

LEGFŐBB ÜGYÉSZ

kezeltével

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11 / 3423-0/2015
Érkezett:	2015 DEC 30.
Példány:	1
Kezelőiroda:	
Melléklet:	0 db

T.KvFK.2584/2015.

Az Alkotmánybíróság
részére

Budapest
Donáti út 35-45.
1015

Tárgy: Indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 11. §-a (2) bekezdésének h) pontja alapján

indítványozom,

hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. §-ának (1)-(2) bekezdése alapján vizsgálja meg, és az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés a) pontjában, valamint az Abtv. 41. §-ának (1) bekezdésében biztosított jogkörében semmisítse meg a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) 71. §-ának (4) bekezdését, 72/B. §-ának (2) és (8) bekezdését, továbbá 72/D. §-ának (13)-(14) bekezdéseit. A hivatkozott törvényi rendelkezések álláspontom szerint sértik az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság elvét, C) cikkének (1) bekezdésében rögzített hatalommegosztás elvét, a T) cikkének (1) bekezdését, 29. cikkének (1), (3) és (7) bekezdéseit, valamint a XII. cikkének (1) bekezdését, továbbá XXVIII. cikkének (1) és (7) bekezdését.

Indokolás

1. Az Nbtv. 71. §-ának (1) bekezdése értelmében – az Nbtv. eltérő rendelkezése hiányában – nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszony csak a nemzetbiztonsági ellenőrzést követően, abban az esetben hozható létre, ha a nemzetbiztonsági ellenőrzés nemzetbiztonsági kockázatot nem állapított meg. A (2) bekezdés szerint ilyen jogviszony kivételesen a nemzetbiztonsági ellenőrzés lefolytatását megelőzően is létrehozható, ha az e bekezdésben és a (3) bekezdésében meghatározott szerv, személy vagy testület (a továbbiakban együtt: szerv) ezt jóváhagyta.

Az Nbtv. 71. §-ának (4) bekezdése kimondja továbbá, hogy ha a nemzetbiztonsági ellenőrzés biztonsági kockázatot állapított meg, a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszony csak akkor hozható létre, illetve tartható fenn, ha annak létesítését vagy fenntartását a (2)–(3) bekezdésben meghatározott szerv jóváhagyta.

Az Nbtv. 72/B. §-a tartalmazza a felülvizsgálati eljárás szabályait. A (8) bekezdése alapján, ha a felülvizsgálati eljárás során a nemzetbiztonsági szolgálat nemzetbiztonsági kockázatot állapít meg, a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszony nem hozható létre vagy azt haladéktalanul meg kell szüntetni, kivéve, ha a 71. §-a (2)–(3) bekezdésében meghatározott szerv a jogviszony létrehozását vagy fenntartását jóváhagyta.

Az Nbtv. 74. §-ának g) pontja értelmében az ügyészségi szolgálati viszony is nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszony. Az Nbtv. 71. §-a (2) bekezdésének f) pontjára és (4) bekezdésére, valamint 72/B. §-ának (8) bekezdésére figyelemmel pedig az ügyészségi szolgálati viszony nemzetbiztonsági kockázat megállapítása esetén csak akkor tartható fenn, ha azt a legfőbb ügyész jóváhagyta.

2. A jogi normának, azaz az Alaptörvény T) cikk (1) bekezdésében is megfogalmazott „általánosan kötelező magatartási szabálynak” egyik legfontosabb ismérve az, hogy a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. A „normavilágosság” követelménye ezen kívül az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében rögzített jogállamiság fogalmához is szorosan kapcsolódik.

Az Alkotmánybíróság a normavilágosság értelmezése körében például a 42/1997. (VII. 1.) AB határozatában kimondta, hogy alkotmányellenessé nyilvánítható az a szabály, amely értelmezhetetlen voltánál fogva teremt jogbizonytalanságot, mert hatását tekintve nem kiszámítható és címzettjei számára előre nem látható. A normavilágosság követelményének fokozottan kell érvényesülni akkor, ha az adott szabály alapjog gyakorlással vagy alkotmányos elvek érvényesülésével közvetlen összefüggésben áll. [pl. 34/1994. (VI. 24.) AB határozat]. A magánszférába jelentősen beavatkozó nemzetbiztonsági ellenőrzés szabályaival összefüggésében tehát az Alaptörvény T) cikkének (1) bekezdéséből és B) cikkének (1) bekezdéséből eredő megfelelő értelmezhetőség mindenképpen kiemelkedő jelentőségű követelmény.

Az Nbtv. szerinti szabályozás azonban egyrészt nem tartalmazza azt a szempontrendszert, amely az Nbtv. 71. §-ának (2)–(3) bekezdésében meghatározott szerv – ügyészségi szolgálati viszony esetében a legfőbb ügyész – mozgásterét behatárolja a tekintetben, hogy a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszonyt a megállapított biztonsági kockázat ellenére mégis fenntartsa. Másrészt a kiszámíthatatlanságot és ezáltal a jogbizonytalanságot e tekintetben tovább fokozza az a körülmény, hogy a jogviszony fenntartásának jóváhagyására jogosult csak arról szerez tudomást, hogy a nemzetbiztonsági kockázat fennáll, azonban nem rendelkezik semmilyen információval a kockázat konkrét okáról. Ennél fogva a megalapozott döntéshez elengedhetetlen adatok hiányában kénytelen döntését meghozni. Ennek eredményeként a szabályozás egyaránt kiszolgáltatottá teszi a munkáltatót megillető döntési jogkör gyakorlóját és a döntés közvetlen érintettjét, a munkavállalót. Az Nbtv. kifogásolt szabályai tekintetében továbbá teljesen indokolatlan annak a fenntartása, hogy a legfőbb ügyész, aki alkotmányos felhatalmazással vezet és irányítja az ügyészséget, ne ismerhesse meg a kockázat tartalmát.

Az Nbtv. szerinti jóváhagyó szervet a fentieknek megfelelően megillető, minden támpontot nélkülöző és ezért ellenőrizhetetlen, parttalan mérlegelési jogkör nem felel meg a világos és egyértelmű normatartalom követelményének. Az Nbtv. 71. §-ának (4) bekezdése és 72/B. §-ának (8) bekezdése ennél fogva az Alaptörvény T) cikkének (1) bekezdésébe, valamint a B) cikkének (1) bekezdésébe ütközik.

3. Az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz, amely alapjog – az Alkotmánybíróság értelmezésében – magában foglalja a munka megtartásának jogát is. Természetesen a munka szabad megválasztásához való jog és annak egyes részelemei is korlátozhatóak az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdésében meghatározott követelmények betartása mellett.

A nemzetbiztonsági kockázat megállapítása esetén az Nbtv. 71. §-ának (2)–(3) bekezdésében meghatározott szerv – ügyészségi szolgálati viszony esetén a legfőbb ügyész – csak két intézkedés közül választhat: vagy megszünteti az ügyészségi szolgálati jogviszonyt vagy változatlan formában fenntartja azt.

A felmerülő nemzetbiztonsági kockázatok súlyossága azonban nyilvánvalóan széles skálán mozog, ezért kisebb súlyú kockázat esetén szükségtelenül túlzó a jogviszony megszüntetése, annak módosítása helyett.

A nemzetbiztonsági kockázatok eltérő súlyát figyelmen kívül hagyó, ahhoz nem igazodó, differenciálatlan szabályozás, ezért aránytalanul korlátozza a munkához való jognak a munka megtartását jelentő részjogosítványát, miután azokban az esetekben is megszüntetni rendeli a jogviszonyt, amikor a csekélyebb súlyú nemzetbiztonsági kockázatra tekintettel a biztonsági érdekeknek, mint legitim célnak – a jogviszonyt érintetlenül hagyva – enyhébb korlátozással, a jogviszony olyan irányú módosításával is érvényt lehet szerezni, amely szerint az érintett csak a nemzetbiztonsági ellenőrzéshez kötött tisztséget nem töltheti be.

A kifejtettekre tekintettel az Nbtv. 71. §-ának (4) bekezdése, és 72/B. §-ának (8) bekezdése az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdésébe ütközve egyúttal az Alaptörvény XII. cikkének (1) bekezdésében foglaltakkal is ellentétes.

4. Az Nbtv. fentiekben említett rendelkezései az Alaptörvény 29. cikkének az ügyészség függetlenségét garantáló (1), (3) és (7) bekezdésével sem egyeztethetők össze.

Az Alaptörvény 29. cikkének (1) bekezdése azt rögzíti, hogy a legfőbb ügyész és az ügyészség független, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként, mint közvádó az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítője. Az ügyészség üldözi a bűncselekményeket, fellép más jogsértő cselekményekkel és mulasztásokkal szemben, valamint elősegíti a jogellenes cselekmények megelőzését.

Az Alaptörvény ennél fogva az ügyészséget – bár nem önálló hatalmi ágként – de önálló alkotmányos intézményként definiálja, amely – immár az Alaptörvény által is deklaráltan – az igazságszolgáltatás közreműködőjeként elsődlegesen a büntető hatalom központi szereplője.

Alaptörvényi jogállásából következően az ügyészség a hatalommegosztás rendszerében egyik hatalmi ágnak sincs alárendelve, ebből eredően más szerv vagy közjogi méltóság által nem utasítható [3/2004. (II. 17.) AB határozat]. Az Ütv. 3. §-ának (1) bekezdése kifejezetten rögzíti is, hogy az ügyészség független, csak a törvényeknek alárendelt önálló alkotmányos szervezet. Az Ütv. 3. §-ának (3) bekezdése pedig kimondja, hogy a legfőbb ügyész sem közvetlenül, sem közvetve nem utasítható valamely meghatározott tartalmú egyedi döntés meghozatalára, vagy megváltoztatására.

Az ügyészség függetlensége elsősorban a másik két politikailag meghatározott hatalmi ág (törvényhozó és végrehajtó) viszonylatában értelmezhető, és abban nyilvánul meg, hogy kizárólag a jogszabályoknak alávetetten végezheti az Alaptörvényben és törvényben pontosan rögzített feladat- és hatásköreit, azaz szakmai tevékenységét.

Az ügyészség függetlenségének fontos vetületét jelentik az ügyészek függetlenségét szolgáló garanciák. Ezek egyike, hogy – az Alaptörvény 29. cikke (7) bekezdésének megfelelően – az ügyészségi szolgálati viszony csak a sarkalatos, a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvényben (a továbbiakban: Újt.) meghatározott okokból és eljárás mellett szüntethető meg. Az Újt. említett előírásaival nem harmonizál az az Nbtv. 71. §-ának (4) bekezdéséből és 72/B. §-ának (8) bekezdéséből következő szabályozás, amelynek értelmében az ügyészségi szolgálati viszony fennállása, illetve megszüntetése egy mérlegelési szempontok nélküli egyéni döntés függvényévé válik. Az Nbtv. szóban forgó rendelkezései tehát az Alaptörvény 29. cikkének (1) bekezdésébe és (7) bekezdésébe is ütköznek.

Az ügyészség függetlensége feltételezi az elkülönült ügyészi szervezet meglétét is. E tekintetben az Alaptörvény 29. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az ügyészi szervezetet a legfőbb ügyész vezeti és irányítja, kinevezi az ügyészeket.

Az ügyészség független szakmai működésének egyik legfőbb biztosítéka a legfőbb ügyész függetlenségének tényleges megvalósulása, hiszen a szigorú hierarchia alapján felépülő, elkülönült ügyészi szervezet igazgatását és vezetését az Alaptörvény értelmében egy személyben a legfőbb ügyész látja el. E jogállásából adódóan az Újt. 2. §-a alapján az ügyészségi alkalmazottak felett – főszabályként – a munkáltatói jogkört a legfőbb ügyész gyakorolja.

Az Nbtv. a továbbfoglalkoztatást illetően látszólag széles körű önállóságot biztosít a munkáltatói jogkör gyakorlójának, valójában azonban arra szorítja, hogy kellő információk hiányában csak kétféle döntés közül választhasson. Ebből adódóan a szabályozás teljesen és indokolatlanul elzárja a döntési jogkör gyakorlóját attól a lehetőségtől, hogy a nemzetbiztonsági kockázat súlyához igazodóan rendelkezessen a kockázattal érintett munkavállaló további foglalkoztatásáról. Mindez a munkáltatói jogkör gyakorlásának szükségtelen és aránytalan korlátozását jelenti.

Abból fakadóan, hogy a nemzetbiztonsági kockázattal érintett továbbfoglalkoztatását illetően az Nbtv. a legfőbb ügyész munkáltatói döntését a fentiekben ismertetetteknek megfelelően érdemét tekintve – mind a döntéshez szükséges információkhoz való hozzájutást, mind pedig a döntési alternatívákat illetően – kellő alkotmányjogi indok nélkül, erőteljesen korlátozza, sérti a legfőbb ügyésznek az Alaptörvény 29. cikkének (3) bekezdésében rögzített, az ügyészi szervezet vezetésére vonatkozó jogkörét.

5. A felülvizsgálati eljárás lefolytatásának esetköreit az Nbtv. 72/B. §-ának (2) bekezdése tartalmazza.

Az Alkotmánybíróság 9/2014. (III. 21.) AB határozatában (a továbbiakban: ABh.) kimondta, hogy a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső jogviszony fennállása alatt a biztonsági kockázatok vizsgálata önmagában nem alaptörvény-ellenes, amennyiben az megteremti a magánszféra, a családi élet védelme, valamint a nemzetbiztonsági érdek érvényesítése közötti kellő egyensúlyt. A szabályozásban a nemzetbiztonsági ellenőrzés lehetőségét – elrendelését,

céljait, eszközeit, módszereit, a vizsgálódás jogszerűségének ellenőrzését, az ellenőrzés hatálya alá nem tartozó más személyek érintettségét, stb. illetően – pontosan kell meghatározni és garanciákhoz kell kötni.

Az ABh. utal továbbá az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) gyakorlatára is, amely a rejtett „nyomozáshoz” kapcsolódó ügyeket az Egyezménynek a magánélet szabadságát védő 8. Cikke rendelkezésein keresztül vizsgálja. A Bíróság is kiemeli a világos normatartalom követelményét, rámutatva arra, hogy a törvényeknek tartalmazniuk kell a beavatkozást indokoló eseteket, körülményeket és a beavatkozás feltételeit. Lényeges az, hogy alkalmazásról döntő hatóságok nem kaphatnak túl széles mérlegelési jogot. Alapvető jelentőségű továbbá, hogy az alkalmazásra csak minősített (súlyos) fenyegetettség esetén van mód.

Az Alaptörvény VI. cikkének (1) bekezdése a magánélet sérthetetlenségének joga alá eső jogviszonyok körét jelentősen kibővíti a korábban hatályos Alkotmány szabályaihoz képest. A magántitok kifejezést az Alaptörvény nem használja, helyette a magán- és családi életet, az otthont és a kapcsolattartást védi. Az Alaptörvény I. cikke (3) bekezdésének értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

A nemzetbiztonsági ellenőrzés, mint ahogyan ezt az ABh. is hangsúlyozza, jelentősen korlátozza – nemcsak az ellenőrzött, hanem családtagjai – magán és családi életét, a magánlakás és a levelezés tiszteletben tartásához és ehhez szorosan kapcsolódva az információs önrendelkezéshez, az információáramlás szabadságához és a személyes adatok védelméhez való jogot.

Ahhoz tehát, hogy a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel összefüggő alapjog-korlátozás megfelelhessen az Alaptörvény I. cikke (3) bekezdésében rögzített kritériumoknak, minimális előfeltétel, hogy a vonatkozó szabályozás során maradéktalanul érvényesüljön az Alaptörvény T) cikkének (1) bekezdéséből és B) cikkének (1) bekezdéséből eredő – a tételes jogba a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésével beemelt – normavilágosság követelménye. E kívánalomnak az Nbtv. 72/B. §-a (2) bekezdése sem felel meg teljes körűen, ugyanis a felülvizsgálati eljárás elrendelésének alapjaként olyan esetköröket is meghatároz, amelyekben az ellenőrzés elrendelésének lehetősége nem egyértelműen behatárolható, objektív szempontokon nyugvó okokon alapszik, hanem – a bizonytalan tartalmú fogalmak használata következtében – az elrendelőnek gyakorlatilag parttalan mérlegelési lehetőséget enged. Így például az Nbtv. 72/B. §-a (2) bekezdésének a) pontja, a munkavégzési körülmények lényeges megváltozásáról, fokozott nemzetbiztonsági érdekről, fokozottabb befolyásolási törekvésekről, d) pontja pedig a bejelentett változás jellegének indokoltságáról rendelkezik.

Különösen aggályos a normavilágosság szempontjából az Nbtv. 72/B. §-a (2) bekezdésének e) pontja, amely eleve csak példálódzó felsorolást ad a felülvizsgálati eljárást megalapozó nemzetbiztonsági kockázatokról, vagyis ezeken kívül gyakorlatilag bármely körülmény felmerülhet. Az ee) alpontban foglalt szabályozás pedig a normavilágosság elemi követelményeinek sem tesz eleget, amikor – lehetséges biztonsági kockázatra utaló körülményként – „jelentős mértékű” eladósodottságról, pénzügyi kötelezettség elmulasztásáról és ismeretlen eredetű vagyongyarapodásról rendelkezik. Nem világos ezen

túlmenően az sem, hogy önmagában az ec) alpont szerinti külföldi útlevel megszerzése miatt tekintendő biztonsági kockázatra utaló körülménynek.

A kifejtetteket összegezve az Nbtv. 72/B. §-ának (2) bekezdése szerinti szabályozás nem elégíti ki az ABh. által a megalkotandó szabályozás zsinórmértékeként meghatározott szempontrendszert, valamint a Bíróság által rögzített követelményeket. A nemzetbiztonsági ellenőrzés elrendelése kapcsán a homályos, nem egyértelmű szabályozás a normavilágosság követelményét és ezáltal az Alaptörvény T) cikkének (1) bekezdését, valamint (B) cikkének (1) bekezdését is sérti és emellett nem egyeztethető össze az alapjog korlátozásnak az Alaptörvény I. cikke (3) bekezdésében szabályozott feltételrendszerével sem, mert a bizonytalan tartalmú szabályozás rendkívül széles körű mérlegelési lehetőséget biztosít az elrendelésre jogosultaknak e döntésük meghozatalát illetően.

6. A nemzetbiztonsági ellenőrzéssel kapcsolatos jogorvoslat rendszerét az Nbtv. 72/D. §-a szabályozza. Ennek keretében a (10) bekezdés kimondja, hogy ha a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személy jogviszonyát a nemzetbiztonsági kockázatot megállapító biztonsági szakvélemény alapján a 71. § (4) bekezdése vagy a 72/B. § (8) bekezdése alapján szüntették meg, az érintett kezdeményezheti a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) 19/A. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerinti panaszt elutasító döntésének felülvizsgálatát. A Bizottság az Nbtv. 14. §-ának (1) bekezdése értelmében a nemzetbiztonsági szolgálatok parlamenti ellenőrzését látja el. Ennek keretében – a 14. § (4) bekezdésének i) pontja értelmében – kivizsgálja a biztonsági szakvélemény megállapításaival kapcsolatos miniszteri döntéssel szembeni panaszt és a 19/A. § (2) bekezdésének a) pontja szerint az alaptalan panaszt elutasítja.

Az Nbtv. 72/D. §-ának (13) bekezdése azt rögzíti, hogy a bíróság a nemzetbiztonsági kockázatot megállapító biztonsági szakvélemény kiadásának alapjául szolgáló eljárás jogszerűségét vizsgálja, jogköre nem terjed ki a nemzetbiztonsági kockázat megállapításának szakszerűségére. A (14) bekezdés pedig azt mondja ki, hogy eljárási szabálysértés esetén a bíróság a nemzetbiztonsági kockázat megállapítására vonatkozó döntést hatályon kívül helyezi és a nemzetbiztonsági ellenőrzést végző nemzetbiztonsági szolgálatot új eljárásra kötelezi.

A jogállamiságból fakadó alapvető követelmény a nemzetbiztonsági ellenőrzés jog alá vetettsége. Ennek egyik leglényegesebb garanciális eleme olyan jogintézmények működtetése, amelyek hatékonyan kiszűrnek a nemzetbiztonsági ellenőrzés során megvalósult esetleges törvénysértéseket.

Az Nbtv. ismertetett rendelkezéseiből kitűnően azonban a nemzetbiztonsági ellenőrzéssel kapcsolatos jogorvoslati rendszer nem teszi lehetővé a nemzetbiztonsági szolgálatok által megállapított nemzetbiztonsági kockázat megalapozottságának megkérdőjelezését, és csak az ellenőrzés eljárási szabályai betartásának kontrolljára korlátozódik, annak ellenére, hogy a nemzetbiztonsági ellenőrzés alapjául szolgáló jogviszony megszüntetésének egyedüli jogalapját a tárgyalt esetkörben a nemzetbiztonsági kockázat fennállása jelenti. Annak következtében, hogy a jogviszony megszüntetését eredményező ok: a nemzetbiztonsági kockázat valós volta bíróság előtt érdemben nem tehető vitássá, a jogorvoslat – az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdésébe ütköző módon – valójában formálissá válik, mert a jogorvoslati jog az Alkotmánybíróság értelmezésében magában foglalja, hogy a jogorvoslati jogkör gyakorlója a támadott döntés tényleges felülvizsgálatát végezhesse el,

vagyis egyaránt vizsgálhassa a kérelem érdemét, a jogkérdéseket, és a döntés ténybeli megalapozottságát.

Miután a bírónak úgy kell az eljárás jogszerűségét vizsgálnia, hogy sem közvetve sem közvetlenül nem ismerheti meg a döntés alapjául szolgáló ismerveket, a végrehajtó hatalomhoz tartozó szervek feletti bírói kontroll így kiüresedik. Ezáltal nem biztosított az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésében meghatározott hatalmi ágak elválasztásának elvéből következő megfelelő egyensúlyi rendszer, és sérül az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljárás követelménye.

7. Az Nbtv. 74. §-ának i) pontja határozza meg, hogy ki minősül nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személynek. E körbe tartozik az io) alpont értelmében az, aki foglalkoztatási jogviszony vagy a Polgári Törvénykönyv rendelkezésein alapuló szerződéses jogviszony alapján a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti „Bizalmas!”, „Titkos!” vagy „Szigorúan titkos!” minősítésű adat megismerésére vagy felhasználására jogosult.

A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.) 3. §-ának 4. pontja határozza meg a minősített adatot kezelő szerv fogalmát, amelybe a bíróságok és az ügyészségek is beleértendők.

A Mavtv. 14. §-ának (2) bekezdése szerint a büntetőeljárás során – ha törvény másképp nem rendelkezik – az eljárást folytató, illetve az eljárásban résztvevő ügyész nemzetbiztonsági ellenőrzés nélkül használhatja fel a rendelkezésére bocsátott nemzeti minősített adatot.

A Mavtv-ben említett külön törvényi rendelkezés kétség kívül az Nbtv. 74. §-ának io) alpontja, amely kizárja a Mavtv. 14. §-a (2) bekezdésének alkalmazhatóságát.

Ugyanakkor az Nbtv. 70. §-ának (5) bekezdése szerint nem kell kezdeményezni a nemzetbiztonsági ellenőrzést az olyan személlyel kapcsolatban, aki számára törvény a minősített adat megismerését vagy felhasználását nemzetbiztonsági ellenőrzés lefolytatása nélkül biztosítja.

A törvényi rendelkezések összevetéséből az állapítható meg, hogy míg az Nbtv. 70. §-ának (5) bekezdése alapján a Mavtv. 14. §-ának (2) bekezdése szerinti ügyész nemzetbiztonsági ellenőrzését nem kell kezdeményezni, ez mégsem kerülhető el, mert az Nbtv. 74. §-ának io) alpontja – mint külön törvényi rendelkezés – a minősített adat megismerésére (felhasználására) jogosult ügyészt is a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső személyek közé sorolja. A szóban forgó törvényi rendelkezések gyakorlatilag „kioltják” egymást és így nem állapítható meg egyértelműen a nemzetbiztonsági ellenőrzés alá eső ügyészek köre. Mindez – a bizonytalan tartalmú szabályozás miatt – az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdésében rögzített jogállamiság sérelmét eredményezi.

A kifejtettek alapján tehát indítványozom a Tisztelt Alkotmánybíróság előtt, hogy állapítsa meg az Nbtv. 71. §-a (4) bekezdésének, 72/B. §-a (2) és (8) bekezdésének, továbbá 72/D. §-a (13)-(14) bekezdéseinek alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.

Budapest, 2015. december 21.

